

Konsekwencje żądania rozwodu przez małżonka wyłącznie winnego

data aktualizacji: 2019.02.07 autor:

Joanna Chrostowska

Jak już wskazywałam w poprzednich artykułach, w pewnych sytuacjach rozwód nie może zostać orzeczony, pomimo nastąpienia trwałego i zupełnego rozkładu pożycia małżeńskiego. Dzieje się tak w przypadku wystąpienia tak zwanych negatywnych przesłanek orzeczenia rozwodu. Takimi przesłankami są sprzeczność orzeczenia rozwodu z dobrem wspólnych małoletnich dzieci albo sprzeczność orzeczenia rozwodu z zasadami współżycia społecznego, co zostało omówione w poprzednich artykułach.

Oprócz dwóch powyższych przesłanek negatywnych rozwodu przepisy przewidują jeszcze jedną. Otóż rozwód nie jest również dopuszczalny, jeżeli żąda go małżonek wyłącznie winny rozkładu pożycia, chyba że drugi małżonek wyrazi zgodę na rozwód, albo, że odmowa jego zgody na rozwód jest w danych okolicznościach sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

W procesie rozwodowym sąd musi ustalić kwestie winy za rozkład pożycia, albowiem żądanie

rozvodu przez małżonka wyłącznie winnego rozkładu pożycia stanowi negatywną przesłankę orzeczenia rozvodu, która ma dwa wyjątki: zgodę drugiego małżonka oraz uznanie przez sąd, że odmowa zgody na rozwód jest w danych okolicznościach sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Zgoda małżonka niewinnego powinna zostać wyrażona przed sądem rozwodowym.

Ocena, czy sprzeciwienie się orzeczeniu rozvodu nie stanowi nadużycia prawa do udzielenia zgody na rozwód, powinna mieć za podstawę, poza przyczynami rozkładu pożycia, także okoliczności odnoszące się do sytuacji i warunków życiowych powstałych w wyniku rozkładu pożycia, zarówno małżonka niewinnego, jak i wnoszącego o rozwiązanie małżeństwa, który rozkład zawinił. Dopiero bowiem w ich kontekście możliwe będzie stwierdzenie, czy utrzymywanie jedynie formalnie istniejącego związku małżeńskiego, przy braku szans na reaktywowanie pożycia między małżonkami, nie narusza powszechnie akceptowanych zasad słusznego postępowania i czy nie szkodzi interesom zasługującym na ochronę.

Sąd Najwyższy podał przykłady sytuacji, kiedy odmowa zgody małżonka niewinnego jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Po pierwsze, powyższa sytuacja ma miejsce wówczas, gdy odmowa zgody na rozwód służy tylko chęci zmanifestowania określonej przewagi nad małżonkiem domagającym się rozvodu i przeszkodzenia w ułożeniu sobie przez niego życia osobistego. Po drugie jest tak, jeżeli przyczyną odmowy jest poczucie zagrożenia w dotychczasowej sferze bytowej.

Przyjmuje się, że sprzeczna z zasadami współżycia społecznego jest odmowa zgody na rozwód, jeżeli małżonek niewinny kieruje się wyłącznie szykaną, pod wpływem uczuć zemsty i nienawiści pod adresem małżonka winnego. Sąd Najwyższy w jednym ze swoich orzeczeń wskazał także, że jeżeli od ustania pożycia małżeńskiego upłynęło kilkanaście czy kilkadziesiąt lat, to małżonek niewinny, odmawiając zgody na orzeczenie rozvodu, postępuje w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego.

Co istotne, sąd powinien ocenić odmowę zgody na rozwód w danych okolicznościach, czyli w okolicznościach konkretnego małżeństwa. Powyższe oznacza, że podobne okoliczności odmowy zgody w przypadku jednego małżeństwa mogą zostać uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, a w przypadku drugiego małżeństwa już nie.

Joanna Chrostowska, radca prawny

Kancelaria Radcy Prawnego

Skierniewice, ul. Jagiellońska 29 lok. 410

kancelaria.chrostowska@gmail.com, joanna.chrostowska.oirp.warszawa.pl

tel. 573 180 209

Źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/30767-konsekwencje-zadania-rozvodu-przez-malzonka-wylacznie-winnego>